

Рекомендовано до друку Вченою радою Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет» (протокол від 17.07.2025 № 11).

3-12 Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення : матер. V Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 27 черв. 2025 р.). Дніпро : ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2025. 243 с.

Збірник конференції містить матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення» (27.06.2025), у роботі якої взяли участь представники закладів вищої освіти, наукових установ, правоохоронних органів, недержавних установ України та іноземних держав.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (голова); канд. юрид. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА** (заст. голови); докт. юрид. наук., проф. **Адріан ВАШКО**; канд. юрид. наук, доц. **Тетяна АЛФЬОРОВА**; докт. юрид. наук, доц. **Вадим ДАВИДЮК**; канд. юрид. наук **Сергій ДУБОВ**; докт. юрид. наук, проф. **Вадим НЕГОДЧЕНКО**; канд. юрид. наук, доц. **Станіслав ЧЕРНОП'ЯТОВ**; **Андрій МІРОШНИК** (секретар).

ISBN 978-617-8778-22-4

© ВНПЗ ДГУ, 2025
© Автори, 2025

Artiom Pilat

USE OF SPECIAL KNOWLEDGE IN THE PROCEDURE OF
CRIMINAL CASES..... 135

Sofia Pilat

GUARANTEEING FUNDAMENTAL HUMAN RIGHTS THROUGH
THE LENS OF THE INSTITUTION OF CHALLENGING (RECUSING)
THE EXPERT IN CRIMINAL PROCEEDINGS..... 141

Nicolae Scafari

PROTECTION OF PRIVATE LIFE DURING THE CRIMINAL
INVESTIGATION PHASE..... 147

Біла А.В.

АДВОКАТСЬКЕ РОЗСЛІДУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАХИСТУ
ПРАВ КЛІЄНТА: СПІВВІДНОШЕННЯ З ОПЕРАТИВНО-
РОЗШУКОВИМИ ТА КРИМІНАЛІСТИЧНИМИ МЕТОДАМИ..... 153

Біла А.В., Царьова К.В.

СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА ЯК ІНСТРУМЕНТ
ДОВЕДЕННЯ МОБІНГУ ТА ДИСКРИМІНАЦІЇ: АДВОКАТУРА МІЖ
ПРАВОВИМ І ГУМАНІТАРНИМ ПІДХОДОМ..... 156

Булгакова Ю.М., Макарова А.М.

ЩОДО ЗАПОЗИЧЕННЯ ПОЗИТИВНОГО ДОСВІДУ ІЗ
ЗАПОБІГАННЯ КИШЕНЬКОВИХ КРАДІЖОК ДОСВІД
КОРОЛІВСТВА ІСПАНІЯ..... 159

Грицаченко В.В.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ
ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПІД ЧАС ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ
ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ..... 161

Кириченко О.В.

СТАН НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ
ТА КРИМІНОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ПРОТИДІЇ НЕПРАВДИВИМ
ПОВІДОМЛЕННЯМ ПРО ЗАГРОЗУ ГРОМАДСЬКІЙ БЕЗПЕЦІ..... 164

Кисельов А.О., Білецький Є.І.

СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАТИВНОГО
КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ..... 171

Кривопуск О.Г., Зазвірський В.О.

ВИКОНАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ З РОЗКРИТТЯ
ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗОВАНОЇ ГРУПИ ЧИ
ЗЛОЧИННОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ..... 173

2. Gesetz über die Durchführung von Maßnahmen des Arbeitsschutzes zur Verbesserung der Sicherheit und des Gesundheitsschutzes der Beschäftigten bei der Arbeit (Arbeitsschutzgesetz). Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz: веб-сайте. URL: https://www.gesetze-im-internet.de/arbschg/___3.html (дата звернення: 23.06.2025).

3. Огляд рішень Європейського суду з прав людини (листопад - грудень 2023 року). Верховний суд України: веб-сайт. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_ESPL_11_12_2023.pdf (дата звернення: 23.06.2025).

4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини): Конвенція від 04.11.1950. Дата оновлення: 01.08.2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення: 23.06.2025).

Булгакова Юлія Миколаївна

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри права

Дніпровського гуманітарного університету

Макарова Анастасія Миколаївна

студентка другого курсу факультету «Право»

Університету Комплютенсе Мадрида,

Королівство Іспанія

ЩОДО ЗАПОЗИЧЕННЯ ПОЗИТИВНОГО ДОСВІДУ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ КИШЕНЬКОВИХ КРАДІЖОК: ДОСВІД КОРОЛІВСТВА ІСПАНІЯ

Королівство Іспанія (далі - Іспанія) має тривалий досвід боротьби з кишеньковими крадіжками серед країн Європейського Союзу [1]. Іспанія є заможною державою, яка має велику історико-культурну спадщину, що в свою чергу є привабливим для великої кількості туристів. В свою чергу, туристи є «мішенню» для кишенькових злодіїв, адже мандрівники захоплені вивченням нових місць, часто дивляться в смартфон, не стежать пильно за своїми речами. Туристи як правило не знають які райони місцевості є небезпечними, які методи шахрайства популярні у країні, як швидко звертатися по допомогу до поліції.

Зокрема, в Іспанії напрацьована на державному рівні методика, що направлена на попередження злочинності, зокрема кишенькових крадіжок.

Так, Іспанія розставила основні акценти на:

- забезпеченні безпеки у великих містах;
- здійсненні інклюзивного міського планування;
- підготовці поліцейських у громадсько-орієнтованому дусі;
- роботі над соціальною згуртованістю населення.

Так, у боротьбі з «кишеньковими злочинцями» активну участь приймає іспанська громадськість, зокрема туристичні гіді. На офіційному рівні поліція

дозволила екскурсоводам вести з поліцейськими комунікацію через застосунок WhatsApp [2]. Останні, в свою чергу, допомагають швидко ідентифікувати «кишенькових злодіїв» [2]. Як наслідок, місцевість, де дія така співпраця між громадянами та поліцією стала набагато безпечнішою для туристів.

Досвід Іспанії у боротьбі з «кишеньковими злочинцями» може бути корисний в контексті зростаючого рівня туризму після повномасштабного вторгнення у таких містах України як Львів, Одеса, Київ, Кам'янець-Подільський, Ужгород, Мукачеве. Досвід Іспанії може дати Україні позитивний приклад співпраці між поліцією та містянами і гідами через прості способи комунікації (такі, як застосунки WhatsApp тощо).

В Іспанії, у таких містах як Толедо й Ронда екскурсійні гіді діють як «очі та вуха» поліції, оскільки повідомляють про підозрілих осіб у реальному часі. В Україні в свою чергу це можна трішки адаптувати під особливості суспільства і держави. Зокрема, можна вводити на муніципальному або волонтерському рівнях курси безпеки для екскурсоводів. Враховуючи вклад українців у розвиток айти-сектору, ініціювати створення мобільних додатків для туристичних гідів, щоб оперативно сповіщати поліцію.

В Іспанії допустимо ділитися відкрито відео у соціальних мережах, на якому зафіксовано особу «кишенькового злочинця». Таким чином особа отримує публічне засудження та сором. В Україні ж можливо застосувати інший підхід задля уникнення стигматизації особи. Наприклад, за підтримки поліції, можна запроваджувати кампанії у соціальних мережах з метою висвітлення типових актуальних схем крадіжок, спонукати засоби масової інформації активніше висвітлювати проблематику кишенькових крадіжок в туристичний сезон.

Отже, на завершення ми б хотіли зазначити, що безпека в туристичних зонах - це спільна справа поліції та громадян. В Україні вже є основа для таких заходів. Але, для її покращення необхідна ліпша координація, медіа-кампанії та обов'язково активна місцева громадськість.

Також хочемо наголосити на тому, що саме по собі запобігання кримінальним правопорушенням є ефективнішим за реакцію на вже вчинене кримінально протиправне діяння. Адже, чим більше зусиль вкладається у запобігання чи попередження кримінального правопорушення, тим менше ресурсів витрачається правоохоронними органами на розслідування вже вчинено діяння. Також, варто наголосити на тому, що «цифрова зброя» - це новий інструмент у запобігання злочинності, який слід застосовувати та удосконалювати.

Список використаних джерел та літератури:

1. Григоренко М. Стало відомо, в яких країнах Європи найбільше кишенькових злодіїв: полюють на туристів. URL: https://www.unian.ua/tourism/news/top-10-kraj-in-yevropi-z-naybilshoyu-kilkistyu-kishenkovih-kradizhok-zavzhdi-budte-pilni-12205404.html?utm_source=chatgpt.com

2. Ana Tere Vázquez. Detenidos en tan solo un mes más de 40 carteristas que se hacían pasar por turistas en Ronda. URL: https://cadenaser.com/andalucia/2025/05/30/detenidos-en-tan-solo-un-mes-mas-de-40-carteristas-que-se-hacian-pasar-por-turistas-en-ronda-ser-malaga/?utm_source=chatgpt.com

Грицаченко В.В.
юрист (м. Запоріжжя)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПІД ЧАС ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ

Беззаперечним фактом визнання особливої важливості всеосяжного впливу фактору штучного інтелекту в Україні на усі сфери суспільного життя є схвалення Кабінетом Міністрів України у грудні 2020 року Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні, відповідно до якого: штучний інтелект – організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань [1].

Не обійшов вплив штучного інтелекту (далі – ШІ) й сферу правоохоронної діяльності, значну частину якої виконують органи Національної поліції України.

Поверхневий огляд міжнародної практики застосування інструментів штучного інтелекту у правоохоронній діяльності надає нам змогу окреслити основні напрямки, у яких такі інструменти з досить нескладною процедурою впровадження надають реальних результатів вже зараз:

- аналіз відеоматеріалів з муніципальних камер відеоспостереження у публічних місцях та на транспортних лініях з метою встановлення фактів вчинення кримінальних правопорушень; встановлення осіб, які вчинили злочин; розшуку осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, суду або ухиляються від відбування покарання; установлення безвісно зниклих осіб;

- аналіз відкритих даних, розміщених у мережі інтернет з метою виявлення та запобігання злочинам; встановлення осіб, що готують вчинення кримінальних правопорушень; встановлення осіб, які вчинили злочин; розшуку осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, суду або ухиляються від відбування покарання; установлення безвісно зниклих осіб;